

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD RIJEKA

Upravni odjel za odgoj i obrazovanje,
kulturu, sport i mlade

KLASA: 610-01/23-10/27

URBROJ: 2170-1-09-00-23-1

Rijeka, 5. lipnja 2023. godine

GRAD RIJEKA
GRADONAČELNIK
- Na donošenje -

Predmet: Prijedlog zaključka o suglasnosti za realizaciju 4. Bijenala industrijske umjetnosti udruzi Labin Art Express XXI - kojom se daju na korištenje javne površine bez naknade za postavljanje *site-specific* instalacije ukrajinskog umjetnika Nikite Kadana i skulpture „Underground City XXI_Ustav“ autora Metal Gurua (Damir Stojnić i Dean Zahtila)

Dokument izradili:

Plamena Šarlija,,
savjetnica za muzejsku djelatnost i
vizualne umjetnosti

Pročelnica

Vlasta Linić

Obrazloženje:

Udruga Labin Art Express XXI se je 17. svibnja o.g. Gradu Rijeci – Odjelu gradske uprave za komunalni sustav i promet s Zahtjevom za korištenje javnih površina bez naknade. Korištenje se traži za potrebe realizacije 4. Bijenala industrijske umjetnosti – za realizaciju dva umjetnička djela na sljedećim javnim površinama:

1. Lokacija: Korzo 24 - u blizini Radio Rijeke, površine 20 m².
Namjena: za postavljanje *site-specific* instalacije ukrajinskog umjetnika Nikite Kadana (Prilog 1 – Skice autora)
Razdoblje korištenja javne površine: od dana donošenja ovog Zaključka do 7. srpnja 2023. godine, od 0 do 24 sata.
2. Lokacija: Trg 128. brigade Hrvatske vojske – u blizini Hotela Bonavia i Caffe bara „Ferrari“, površine 8 m².
Namjena: za postavljanje metalne skulpture u obliku dva ukrštena čekića pod nazivom „Underground City XXI_Ustav“ autora Metal Gurua (Damir Stojnić i Dean Zahtila).
Fotografije i obrazloženje – Prilog 2.
Razdoblje korištenja javne površine: od dana donošenja ovog Zaključka do 7. srpnja 2023. godine, od 0 do 24 sata.

Udruga Labin Art Express zatražila je za potrebe svojih tehničkih vozila (kamiona/šlepera i kamiona/dizalice) ulazak na Korzo za potrebe montaže i demontaže prethodno navedenih umjetničkih djela.

Manifestacija 4. Bijenale industrijske umjetnosti dugogodišnji je program u kojem sudjeluje mnoštvo suvremenih vizualnih umjetnika te smatramo da će riječkoj publici pružiti vrijedan uvid u suvremeno vizualno stvaralaštvo. Također, program se realizira u partnerstvu s Muzejom moderne i suvremene umjetnosti Rijeka i uspješan je primjer suradnje institucionalnog i vaninstitucionalnog sektora. Slijedom navedenoga, predlažemo da se da suglasnost za korištenje dvaju navedenih javnih površina bez naknade u navedenom razdoblju.

Labin Art Express XXI (L.A.E. XXI) je umjetnički kolektiv i neprofitna udruga iz Labina/Istra/Hrvatska, osnovana 1991.g. od strane desetak ljudi raznih profesija u cilju proizvodnje i promocije suvremene kulture i umjetnosti te subkulture mladih. 1998.g. L.A.E., uz potporu Europske komisije, te pod pokroviteljstvom Vijeća Europe, otvara Kulturni centar „Lamparna“, što je ujedno bio prvi korak ka realizaciji projekta „Podzemni grad XXI“ izgradnja pravog, podzemnog, futurističkog grada u napuštenim tunelima i halama labinskog rudnika uglja. Uz stotinjak samostalnih i grupnih izložbi, brojnih koncerata, radionica, seminara i konferencija s ukupno više od 800 sudionika iz cijelog svijeta, L.A.E. u KuC-u Lamparna od 1999.-2012. uspješno organizira i 12 TRANSART festivala (Istarski međunarodni multidisciplinarni umjetnički festival), na kojima je sudjelovalo više od 250 domaćih i inozemnih suvremenih umjetnika. 2013. god L.A.E. XXI inicira projekt regionalne suradničke platforme „Rudnici kulture“ za zaštitu i revitalizaciju rudarske baštine na području bivše države, kroz suradnju kulturnih organizacija od Slovenije pa do Makedonije i Kosova, kojeg provodi do 2020. 2014. pokreće pilot projekt Bijenala industrijske umjetnosti (Industrial Art Biennial - IAB), kojeg s velikim uspjehom provodi 2016., 2018. (u sklopu Rijeka 2020- EPK) te 2020. godine (također u sklopu Rijeka 2020- EPK). 2018. započeo je i 2021. dovršen projekt pretvorbe KuC-a Lamparna u Društveno-kulturni centar (DKC). Od 2018. do 2021. L.A.E. XXI bio je partner Gradu Labinu u projektu prekogranične (SLO-HR) suradnje pod nazivom „Mine Tour“, u sklopu kojeg je saniran i rekonstruiran labinski šoht, spomenik kulture i budući ulaz u Podzemni grad XXI.

Slijedom naprijed navedenog predlaže se da Gradonačelnik donese slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se informacija o realizaciji progama 4. Bijenala industrijske umjetnosti i daje se suglasnost za realizaciju sljedećih umjetničkih djela:

- a) Metalne skulpture „Underground City XXI_ Ustav“ u obliku dva ukrštena čekića autora Metal Gurua (Damir Stojnić i Dean Zahtila) na Trgu 128. brigade hrvatske vojske (8 m²) te se u navedene svrhe daje na korištenje javna površine bez naknade - Trg 128. brigade hrvatske vojske (8 m²).
- b) *Site-specific* instalacije ukrajinskog umjetnika Nikite Kadana na Korzu 24 te se u navedenu svrhu daje na korištenje javna površine bez naknade - Korzo 24 (20 m²).

Navedne lokacije daju se na korištenje bez nakande u razdoblju od dana donošenja ovog Zaključka do 7. srpnja 2023. godine

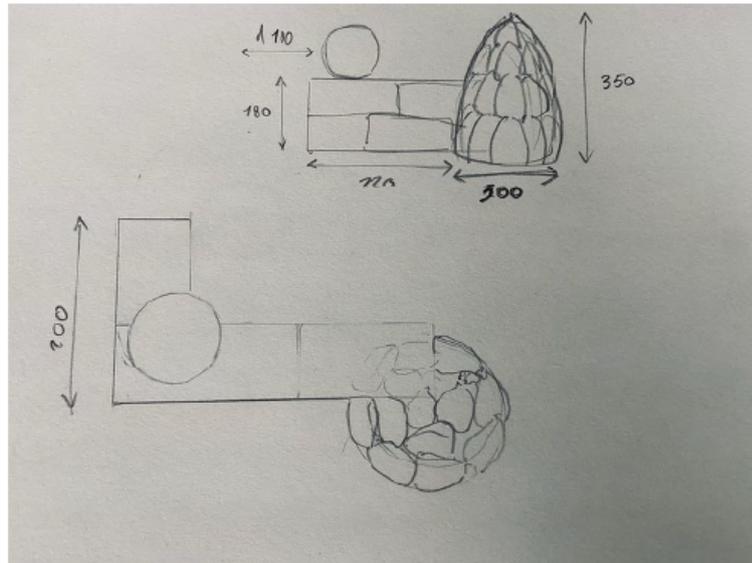
2. Zadužuju se Upravni odjel za komunalni sustav i promet i Upravni odjel odgoj i obrazovanje, kulturu, sport i mlade za provedbu točke 1. ovog Zaključka.

Prilog 1

Skice umjetničkog djela autora Nikite Kadana:

The elements are:

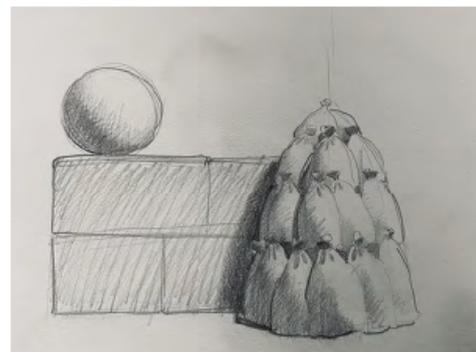
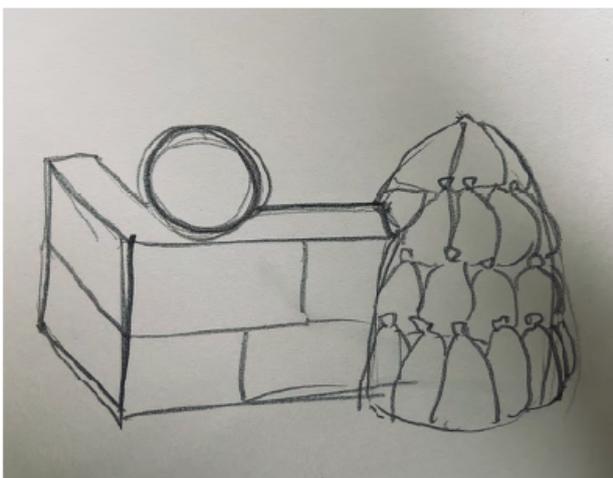
concrete blocks, used to build checkpoints on the roads, the **concrete sphere**, and **the sandbags**, used for protection against bullets but also for protecting monuments.

Proposal from **Nikita Kadan**
for IAB 04 – 30.5.2022 – 2/3

The elements are:

concrete blocks, used to build checkpoints on the roads, the **concrete sphere**, and **the sandbags**, used for protection against bullets but also for protecting monuments.

Proposal from **Nikita Kadan**
for IAB 04 – 30.5.2022 – 3/3

Prilog 2

Opis i fotografije skulpture „Underground City XXI_ Ustav“ autora Metal Gurua (Damir Stojnić i Dean Zahtila):

Metal Guru: UCXXI_Ustav

Deatalian opis projekta:

USTAV PODZEMNOG GRADA

2.3. 2021. Svečano je u Labinu obilježena je 100. obljetnica štrajka rudara te uspostave radničke, ali i teritorijalne samouprave poznate pod nazivom Labinska republika. Labinska republika danas se slavi kao sjećanje na neko prošlo vrijeme, bez isticanja ili promišljanja ikakve poveznice s današnjicom. Kao da je borba za slobodu i bolje uvjete rada i života neki atavizam, relikv davno prohujalih vremena. I kao da se tim površnim obljetnicama želi reći da je "sloboda" zastario pojam. Svaka je vlast oduvijek voljela slaviti mučenike i institucionalizirati njihov martirij. I tu je osnovna razlika između nas, umjetnika koji nikada neće zaboraviti da je osvajanje slobode dubok antropološko-ontološki proces koji zahtjeva konkretnu akciju, i vlasti koje ga žele svesti na simboličku lamentaciju i eskapistički pasatizam. Iz tog razloga se zalažemo da snaga umjetnosti i diskurs umjetničkog promišljanja bude fundamentalna konstitutivna snaga društvenog uređenja, reguliranog Ustavom budućeg Podzemnog grada XXI. Taj slobodni grad-država biti će mišljen kao umjetničko djelo, s osnovnim elementima trajnosti i univerzalnosti, na kojim ćemo raditi s nesebičnim, ali i inkluzivnim, ulaganjem energije, kao jedinim jamstvom izuzetnosti. Tom osnovnom principu konvergirati će ekonomija, zdravstvo i generalni socio-politički procesi kojima će se regulirati odnosi između građana Podzemnog grada i njegove Uprave. Oni će svakako biti temeljeni na osnovnim humanističkim kriterijima jednakih i nepovredivih prava za sve, bez obzira na spol, rasu, političko ili vjersko opredjeljenje. Osnovni cilj tako usustavljenih odnosa biti će vođen načelom stvaranja kreativno poticajne atmosfere, kako bi individualni i kolektivni potencijali građana Podzemnog grada došli do pune afirmacije. Budući stanovnici moraju taj podzemni organizam grada osjećati kao živo biće koje ih materijalno uzdržava i duhovno-kreativno uzdiže.

UCXXI_Ustav

Ono što su danas samo fantazme i gluposti, u budućnosti mogu evoluirati u kognitivne paradigme koje će opisivati taj novi svijet, da parafraziramo L. Wittgensteina. Francuski filozof B. Pascal izrekao je veliku istinu: "Ljudi samo žele da netko njima pristojno vlada." U tom smislu teško će se prevazići silueta "voljenog diktatora". Na primjeru današnjih vođa koje biraju narodi, očito je da potreba za njime neće tako brzo nestati. I to su dva osnovna polazišta kod osmišljavanja ovog rada i njegov su konceptualni fundament. Držimo da su 19. i 20. stoljeće, isključivo na idejnoj ravni, iznjedrili dva pamfleta koji u smislu "pristojnog vladanja" djeluju optimistički obećavajuće. To su "Komunistički manifest" K. Marxa i F. Engelsa i "Statut Uprave Kvarnera" Gabrielle D'Annunzia i Alceste De Ambrisa. Da li je moguće spojiti socijalističko samoupravljanje s monarhističkim principima vladanja? Povijest je pokazala kako se s priličnom lakoćom može monarh defragmentirati u partikularnost Partije, ne bi li u tom procesu uskrsnuo kao "Voljeni vođa" ili "Veliki Brat". Budući da preko četvrt stoljeća udruga Labin Art Express radi na projektu izgradnje futurističkog Podzemnog grada, u tunelima bivših istarskih ugljenokopa, koji 150 m ispod površine zemlje povezuju Labin, Rabac, Rašu, Vinež, Plomin, ... smatram da njegov budući ustroj mora biti konstituiran upravo od onog što smatramo najvišim dosezima ljudske misli upregnute u nemoguć zadatak ostvarivanja općeg dobra.

Rad UCXXI_Ustav koji će od 13.05.-30.06.2023. biti predstavljen u Rijeci, u sklopu 4. Bijenala industrijske umjetnosti, na ili u blizini riječkog Korza, posveta je projektu revitalizacije bivših istarskih ugljenokopa u Labinu i Raši, pod nazivom Podzemni grad XXI koji je upravo u tijeku, te još jedan doprinos i poticaj donošenju njegovog Ustava kao participativnog umjetničkog projekta. Rad će biti realiziran u partnerstvu/suradnji s umjetnikom Deanom Zahtila, s kojim Damir Stojnić čini umjetničku grupu Metal Guru. Radi se o "work in progress" ovog umjetničkog dvojca, koji je započet na trećem Bijenalu industrijske umjetnosti 2020., postavljanjem metalne skulpture, dimenzije 4 x 4 m, u obliku dva rudarska

čekića, koji predstavljaju i logotip L.A.E.-a te projekta Underground City XXI. Projekt je nastavljen na 100. obljetnicu Labinske republike, farbanjem skulpture u crno i njenim postavljanjem na Trgu Labinskih rudara, te će biti dovršen za 4. Bijenale industrijske umjetnosti. Kao konceptualno polazište izabran je "Komunistički manifest" Marxa i Engelsa te "Kvarnerska povelja" Gabriele D'Annunzia i Alceste De Ambrisa. Stoga će se na skulpturu s jedne strane postaviti brončani odljev grba "profašističke" Uprave Kvarnera, a na drugoj strani "komunističkog" srpa i čekića, koji naizgled "suprostavljene" na ovaj način simboliziraju Podzemni grad riješen svih ideologija.

Ovim bi se radom amblematski dovršilo stvaranje i promišljanje socio-političkog uređenja Podzemnog grada XXI kao umjetničkog djela, te predstavilo njegov Ustav kao nužan element trajnosti i univerzalnosti projekta, koji bi trebao sadržavati sve ono što smatramo najvišim dosezima ljudske misli upregnute u nemoguć zadatak ostvarivanja (sve)općeg dobra. Jer Podzemni grad biti će radnički i umjetnički. Vrijeme je da se izdignemo iznad svake ideološke dijalektike crveno – crnog, jer pokreti i ideologije su ništavni, i kao što nastaju iz sjaja individue, tako u tom istom sjaju trebaju i nestati.

Probudite se i dajte svu vlast umjetnicima! Jer, ostaje samo jedno pitanje: želite li Državu koja je mišljena kao umjetničko djelo? Kao djelo u kojem i Vi sudjelujete? Zato će na riječkom Korzu pored 4 m visoke metalne skulpture u obliku 2 ukrštena rudarska čekića, biti izložen i prvi nacrt USTAVA PODZEMNOG GRADA XXI, a posjetitelji pozvani da daju svoj vlastiti doprinos u vidu pisanih prijedloga i dopuna Ustava.

Damir Stojnić, siječanj 2023.

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD RIJEKA

Gradonačelnik

KLASA: 024-02/23-01/52-36

URBROJ: 2170-1-02-00-23-73

Rijeka, 12. 6. 2023.

Gradonačelnik je 12. lipnja 2023. godine donio sljedeći

z a k l j u č a k

1. Prihvaća se Informacija o realizaciji programa 4. Bijenala industrijske umjetnosti i daje se suglasnost za realizaciju sljedećih umjetničkih djela:

a) Metalne skulpture „Underground City XXI_ Ustav“ u obliku dva ukrštena čekića autora Metal Gurua (Damir Stojnić i Dean Zahtila) na Trgu 128. brigade hrvatske vojske (8 m²) te se u navedene svrhe daje na korištenje javna površina bez naknade - Trg 128. brigade hrvatske vojske (8 m²).

b) Site-specific instalacije ukrajinskog umjetnika Nikite Kadana na Korzu 24 te se u navedenu svrhu daje na korištenje javna površina bez naknade - Korzo 24 (20 m²).

Navedne lokacije daju se na korištenje bez nakande u razdoblju od dana donošenja ovog zaključka do 7. srpnja 2023. godine

2. Zadužuju se Upravni odjel za komunalni sustav i promet i Upravni odjel odgoj i obrazovanje, kulturu, sport i mlade za provedbu ovog zaključka.

GRADONAČELNIK

Marko FILIPOVIĆ

Dostaviti:

1. Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, kulturu, sport i mlade, n/r Vlaste Linić i Plamene Šarlija
2. Upravni odjel za komunalni sustav i promet, n/r Maje Malnar i Željka Vitasa
3. Upravni odjel za financije, 2X